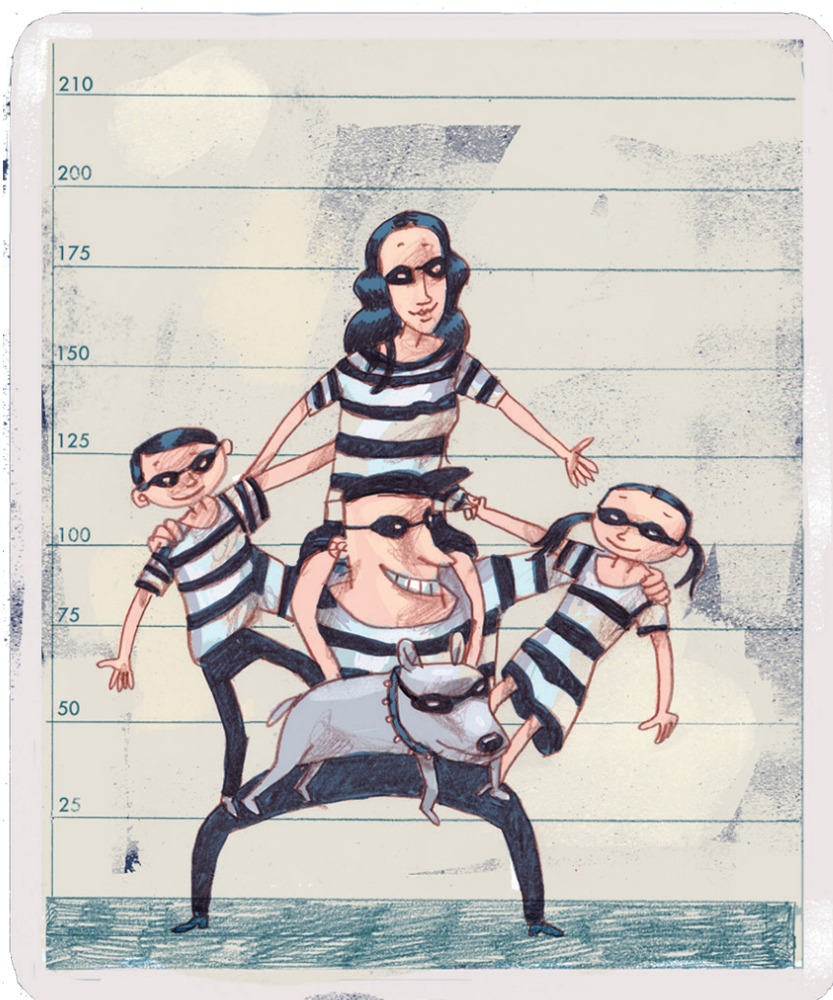

POMYSŁY NA ZAJĘCIA
INSPIROWANE KSIĄŻKAMI Z SERII

RODZINA OBRABKÓW

ZAKAMARKI

Pomysły na zajęcia inspirowane książkami z serii

Seria książek o rodzinie Obrabków, której autorami są Anders Sparring (tekst) i Per Gustavsson (ilustracje), daje wiele możliwości do ciekawych zajęć z dziećmi. Książki skierowane są do czytelnika w wieku wczesnoszkolnym (6+).

W serii Rodzina Obrabków ukazały się następujące tytuły:

- Rodzina Obrabków i urodzinowy skok (2021)
- Rodzina Obrabków i złoty diament (2022)
- Rodzina Obrabków i psia sprawa (2022)
- Rodzina Obrabków i sekret Icjanta (2023)

Książki w tłumaczeniu Agnieszki Stróżyk publikuje Wydawnictwo Zakamarki. W przygotowaniu są kolejne tomy.

O książkach

Tytułowi Obrabkowie to rodzina złodziejaszków, która składa się z mamy Celi, taty Zbirosława (zdrobniale Zbiro), syna Turego i córki Kryminelki (choć wszyscy mówią na nią po prostu Elka) oraz psa, który wabi się Glina. Jest jeszcze babcia Anarchia, ale chwilowo siedzi w ciupie. Syn Ture nie spełnia oczekiwań rodziny co do tego, jaki powinien być prawdziwy złodziej. Nie chce kraść ani kłamać. Na domiar złego zaprzyjaźnił się z sąsiadem, Paulem Icjantem, który jest policjantem w lokalnym komisariacie.

Każda książka to osobna historia, w której rodzina Obrabków próbuje rozwiązać jakiś problem (nierazko łamiąc prawo), jednak zakończenie często okazuje się inne, niż to sobie zaplanowali. Opowiadania o Obrabkach pisane są z wielką swadą. Obfitują w komiczne zdarzenia i szalone zwroty akcji. Dużo w nich humoru – tak w tekście, jak i na ilustracjach.

Do głośnego i samodzielnego czytania

Książki o rodzinie Obrabków z powodzeniem można czytać na głos. Ponieważ bardzo ważne są w nich ilustracje, które budują akcję i wprowadzają element humorystyczny, warto pokazywać je dzieciom w trakcie czytania. Jednocześnie seria o Obrabkach doskonale nadaje się do samodzielnego czytania. Zwłaszcza przez początkujących czytelników.

Złodziejskie sprawy

W książkach o Obrabkach dochodzi do szeregu przestępstw. Rodzina Obrabków kopie podziemne tunele, wysadza dynamitem ściany, kradnie słodycze i odbija więźniów. Wszystko to jest bardzo ekscytujące, bywa trochę straszne, ale przede wszystkim opowiedziane jest z dużą dozą humoru i z przymrużeniem oka. Zresztą nierzadko akcje Obrabków kończą się fiaskiem.

Na początek można poprosić uczniów o sporządzenie listy przestępstw i wątpliwych moralnie sytuacji, które pojawiają się w książce (zarówno w tekście, jak i na ilustracjach). Warto też, by zastanowili się, kto popełnił dany czyn i dlaczego to zrobił. Przy okazji można porozmawiać o tym, co wolno, a czego nie wolno robić, dlaczego coś jest przestępstwem i jakie są konsekwencje robienia tego, co zabronione, oraz jakie oczekiwania mają wobec nas inni, na przykład rodzice, i co czujemy, gdy ich nie spełniamy.

Tematy do rozmowy o książkach

Oto przykłady pytań, które można wykorzystać przy omawianiu dowolnej książki z serii o rodzinie Obrabków.

1. Jakie przestępstwa popełnia rodzina Obrabków?
2. Czy to widać, że Obrabkowie są złodziejami? Czy prawdziwi złodzieje też tak wyglądają? Czy to, że ktoś jest złodziejem, da się stwierdzić po jego wyglądzie?
3. W rodzinie Obrabków sporo się kłamie. Co robi prawdziwy Obrabek, gdy zamierza skłamać? Jak sądzisz, dlaczego to robi?
4. Jakim policjantem jest Paul Iciant? Co wychodzi mu dobrze? A co trochę gorzej?
5. Jak sądzisz, dlaczego Ture i Paul Iciant się zaprzyjaźnili?
6. Co czuje Ture, gdy musi zrobić coś, czego nie chce, na przykład skłamać albo coś zwędzić? A jak ty się czujesz, gdy masz zrobić coś, czego nie chcesz?
7. Imiona wielu postaci w książkach o Obrabkach nie są przypadkowe. Dlaczego, na przykład, tata ma na imię Zbirosław, policjant Paul Iciant, a właścicielka sklepu ze słodyczami Dziulka Wzembie?
8. Babcia Anarchia siedzi w ciupie. Czy jej i pozostałym bandziorkom jest tam dobrze? A jak, twoim zdaniem, wygląda prawdziwe więzienie? Porównaj je z tym, w którym siedzi babcia Anarchia.
9. Rodzina Obrabków kłamie i obrabia innych. Choć tak naprawdę Obrabkowie są też życzliwi i troskliwi. Kiedy tacy są? Podaj przykłady.
10. Kto, twoim zdaniem, jest najlepszym, a kto najgorszym złodziejem w rodzinie Obrabków? Uzasadnij swój wybór.

Zabawy językowe

Większość imion i nazwisk w książkach o Obrabkach to gry słowne nawiązujące do charakteru lub jakiejś cechy bohatera. Imię Zbirosław, jak łatwo się domyślić, pochodzi od słowa „zbir”, a Cela to zdrobnienie od imienia Celina, ale i rzeczownik oznaczający „pokój w więzieniu”. Niektóre z imion okażą się pewnie nieco trudniejsze do odgadnięcia. Są wśród nich i takie, które wymagają od uczniów pewnej wiedzy wstępnej. Na przykład kurator wystawy diamentów w tomie *Rodzina Obrabków i złoty diament* nazywa się Heliodor K. Lejnot. Heliodor to zarówno imię, jak i kamień szlachetny o żółtej barwie, którego nazwa pochodzi od greckiego słowa „helios” oznaczającego słońce i francuskiego „dore” czyli „złocisty”.

Wśród bohaterów serii są także: Anarchia Obrabek (babcia Elki i Turego), Glina (pies Obrabków), Paul Icjant (policjant, sąsiad Obrabków), Antka Bajer (koleżanka babci Anarchii), Denuncja Kabel (bandziorka donosicielka) i Ela Kurat (dyrektorka więzienia).

Polowanie na imiona

Zadanie polega na szukaniu w tekście imion i nazwisk. Uczniowie mogą pracować w parach lub samodzielnie. Znalezione imiona i nazwiska zapisują na kartce. Mają się też zastanowić, dlaczego dana osoba tak właśnie się nazywa. Po wykonaniu zadania wspólnie omawiamy odpowiedzi.

Zadanie to można też wykorzystać do rozmowy o nazwach własnych i o tym, jak są konstruowane. Na przykład imię Denuncja stworzono od czasownika „denuncjować”, którego definicja brzmi „składać władzom poufne doniesienia”, a końcówkę „-cja” odnaleźć można w innych żeńskich imionach takich jak Łucja, Alicja lub Patrycja. Imiona części bohaterów powstały przez podzielenie jakiegoś słowa. Kierowniczką więzienia nazywa się Ela Kurat. Słowo „kuratela” rozbito na dwa człony i odwrócono ich kolejność. Ela to także zdrobniała forma imienia Elżbieta. W przypadku niektórych imion autor bawi się zapisem i wymową słów. Np. policjant nazywa się Paul Icjant (czyt. pol-icjant).

Tematy do rozmowy o imionach

1. Które imiona i nazwiska w książce są według ciebie najśmieszniejsze / najciekawsze?
2. Czy wszystkie imiona i nazwiska łatwo było rozszyfrować?
3. Czy w rzeczywistości często się zdarza, że czyjeś imię oddaje jego charakter lub mówi coś o jego zawodzie?
4. Czy to, że imię zdradza charakter osoby, która je nosi, albo mówi coś o jej charakterze, ma jakieś zalety? A może ma wady?
5. Wymyśl imię i nazwisko, które powie coś o twojej osobie lub o tym, co lubisz robić. Wyjaśnij, jak to imię i nazwisko powstało.

Wymyślanie imion i nazwisk

Czerpiąc inspirację z książki, można pobawić się w tworzenie własnych imion i nazwisk. Można zacząć od wymyślenia imion i nazwisk dla osób wykonujących różne zawody np. nauczyciela, pielęgniarki, informatyka, kucharza, ogrodnika, ilustratora, pisarza, kierowcy autobusu, strażaka lub architekta. Jak będzie się nazywał pan architekt, a jak pani architektka?

Wariantem tego zadania może być wymyślenie własnej złodziejskiej rodziny. Jak by się nazywali? Czy mieliby jakieś zwierzęta?

Można też poprosić, by uczniowie stworzyli nowe imiona i nazwiska dla wszystkich osób w klasie. Powinny one podkreślać to, co dana osoba potrafi robić, w czym jest dobra albo co lubi. Przykłady: Erina Bal, Dystansja Szybkonoga, Ludwik Ho-Key, Laszko Ścigalski...

Slang

W książkach o Obrabkach znajdziemy też wiele wyrazów potocznych i slangowych. Możliwe, że nie wszystkie będą znane uczniom. Warto zwrócić uwagę na to, że slang szybko się zmienia i niektóre słowa wychodzą z użycia. Mimo wszystko dobrze jest je znać. Wzbogacenie słownictwa o wyrazy slangowe i rzadziej używane może być przydatne, a do tego rozwija kreatywność i dostarcza dużo zabawy.

Polowanie na ciekawe słowa

Zadanie polega na szukaniu w książce ciekawych słów i zwrotów. Uczniowie mogą pracować w parach lub samodzielnie. Na początku warto wyjaśnić, czym jest slang i podać przykłady (potoczna odmiana języka używana przez jakąś grupę zawodową lub środowiskową, na przykład gdy uczniowie mówią „buda” zamiast „szkoła” albo piszą klasówkę z „matmy”).

Uczniowie zapisują na kartce słowa potoczne i slangowe znalezione w książce (nie szkodzi, że przy okazji zanotują też inne ciekawe dla nich słowa), a następnie zastanawiają się nad ich znaczeniem. Przykłady takich słów w książkach o Obrabkach: *buchnąć*, *ciupa*, *glina*, *graty*, *ziomek*, *pryk*, *gagatek*, *git*, *na pełnym gazie*, *wkręcać kogoś*, *zapudłować*, *zmyć się*. Następnie uczniowie dzielą się wynikami swoich poszukiwań i rozmawiają o znaczeniach i kontekstach użycia wypisanych słów i wyrażen. Przy okazji można porozmawiać o słowach i zwrotach, których na co dzień używają uczniowie, a które dziwnie lub śmiesznie brzmiałyby w ustach ich rodziców i odwrotnie. Można też poruszyć temat socjolektów i zastanowić się, co charakteryzuje język uczniów albo slang internetowy i dlaczego niektóre grupy wytwarzają własny, czasami trudno zrozumiały dla innych język.

Napisz opowiadanie

Po przeczytaniu książki o Obrabkach można zaproponować uczniom napisanie jednego lub dwóch własnych opowiadań.

Propozycje tematów:

Urodzinowy jabłecznik

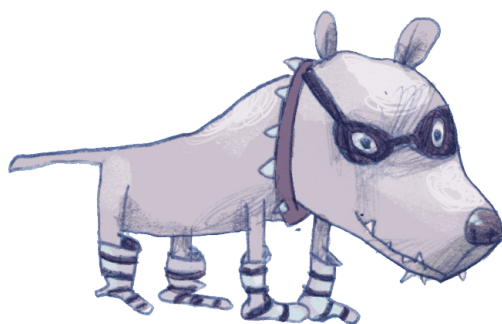
Wyobraź sobie, że jesteś Turem. Mama Cela wkrótce ma urodziny. Postanowiliście z Elką upiec z tej okazji jabłecznik. Elka oczywiście uważa, że trzeba buchnąć jabłka z czyjegoś ogrodu, ale ty jesteś innego zdania. Jak wytłumaczysz Elce, że nie warto kraść jabłek, i co zrobisz, żeby je zdobyć i upiec ciasto?

Glina ma głos

Wyobraź sobie, że jesteś Gliną, psem Obrabków. Wybierz dowolną scenę z książki i opisz ją z perspektywy psa. Pisz w pierwszej osobie, a więc jako „ja”. Jak Glina odbiera to, co się dzieje? Co myśli? Co chce robić, a na co nie ma ochoty? A może pozwoliłbyś Glinie wkroczyć do akcji i zmienić bieg zdarzeń? Scena, którą opisujesz, nie musi się przecież skończyć tak jak w książce. Teraz to ty decydujesz!

Opracowanie: Pär Sahlin. Natur och Kultur 2020

Tłumaczenie i adaptacja: Agnieszka Stróżyk 2023

Książki z rabatem 30% do nabycia na stronie internetowej Wydawnictwa Zakamarki.
Rabat 40% dla szkół i bibliotek dostępny poprzez zamówienie mailowe
na handlowy@zakamarki.pl.

www.zakamarki.pl